

Wzbudzający kontrowersje temat stosowania monitoringu w pomieszczeniach, gdzie udzielane są świadczenia opieki zdrowotnej, wciąż wybrzmiewa w korespondencji pomiędzy Rzecznikiem Praw Obywatelskich a Ministerstwem Zdrowia. Zdaniem lekarzy - większy wizyjny nadzór poprawia bezpieczeństwo i przyspiesza czas reakcji w sytuacjach wymagających szybkiej interwencji. Zdaniem pacjentów i wielu instytucji - "wielki brat" godzi w prawo do prywatności i ochrony danych osobowych.

Wątpliwości pacjentów, jak również samego Rzecznika, stały u podstaw trwającej już od miesięcy wymiany korespondencji. Nowelizacja przepisów ustawy o działalności leczniczej przyznała więcej uprawnień kierownikom podmiotów leczniczych w zakresie stosowania monitoringu, co jakiś czas temu skłoniło RPO do zadania resortowi zdrowia szeregu pytań. Jak wynika z pierwszej przekazanej odpowiedzi, wzbudzające zastrzeżenia zmiany prawa w zakresie rejestrowania obrazu z gabinetów zabiegowych zostały podjęte w celu zwiększenia bezpieczeństwa pacjentów. W korespondencji przekazanej Rzecznikowi w minionym roku, wspomniano m.in. o większej kontroli nad procesami przygotowywania i dawkowania leków, przestrzegania przepisów sanitarnych, a także o ułatwieniu szybkiego interweniowania w sytuacjach awaryjnych, kiedy z uwagi na zagrożenie bezpieczeństwa pacjenta, personel musi podjąć natychmiastowe działania. Zdaniem przedstawiciela MZ, wprowadzone zmiany są nie tyle nowością, co wykorzystaniem potencjału stosowania monitoringu, który już wcześniej mógł być stosowany w określonych rodzajach pomieszczeń według uznania kierownika placówki.

Niezależnie od intencji, przepisy w kontekście stosowania monitoringu wymagają poszanowania godności i intymności pacjenta. Przekazywanie obrazu z kamer musi przebiegać w sposób uniemożliwiający ukazywanie czynności intymnych oraz pozwalający na ochronę danych osobowych osób korzystających z usług danej placówki. Do niedawna jednak przepisy stanowiące o monitoringu obejmowały tylko podgląd na sytuację w gabinetach "na żywo". Aktualnie dopuszczalne jest nagrywanie obrazu i przechowywanie zapisu przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy. Powstają pytania o to, czy w szpitalach jest jeszcze miejsce na prywatność - zwłaszcza, że przepisy nie przewidziały możliwości wyrażenia przez pacjenta odmowy zgody na rejestrowanie czynności z jego udziałem, zaś do nagrań dostęp mają nie tylko lekarze, lecz także personel techniczny i ochrona. Takie okoliczności wzbudziły w RPO obawy o naruszenie prawa do wolności wynikającego z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a także do ochrony danych, wywodzonego z art. 51 ust. 2 i 5 Ustawy Zasadniczej.

Podstawą dalszych wątpliwości jest raport Najwyższej Izby Kontroli z września 2024 r. Wykazał on przypadki nieuzasadnionego i nadmiernego stosowania monitoringu przez podmioty lecznicze, co wyrażało się również w niewystarczającej rzetelności wewnętrznych regulaminów dotyczących wykorzystywania takiej technologii. Częste są także skargi, o których zawiadamiany jest Urząd Ochrony Danych Osobowych, którego prezes podnosi potrzebę podjęcia prac legislacyjnych w celu dodatkowego zabezpieczenia interesu pacjentów oczekujących od placówek leczniczych zapewnienia pełnego bezpieczeństwa dla informacji dotyczących ich samych. Rzecznik Praw Pacjenta zwraca natomiast uwagę na wątpliwości interpretacyjne w przedmiocie zapisów związanych z ochroną intymności pacjentów, w szczególności miejsc i sposobów prowadzenia wizyjnej obserwacji leczonych osób. Aby uporządkować ten stan rzeczy, w opinii RPP konieczne jest ujednoczenie przepisów. Wynika to również z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, który wymaga precyzyjnego określania przez ustawy warunków dotyczących spraw szczególnie istotnych, do których niewątpliwie należą te nierozdzielnie związane z konstytucyjnymi prawami i wolnościami obywatela.

Zgłaszane wątpliwości skłoniły zatem Rzecznika Praw Obywatelskich do ponownego zwrócenia się do Minister Zdrowia o podjęcie działań legislacyjnych mogących zlikwidować, a przynajmniej ograniczyć

Monitoring w gabinetach lekarskich wciąż uważnie monitorowany

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: niedziela, 04, maj 2025 09:18

Piotr Majoch

Odśłony: 616

przezeń niejednoznaczności i zbyt swobodnych interpretacji. Prośba dotyczy głównie doprecyzowania art. 23a ustawy o działalności leczniczej i wskazania konkretnych przesłanek, w jakich możliwe jest racjonalne stosowanie monitoringu w rozsądnych proporcjach. RPO zadał również pytanie o plany przeprowadzenia kontroli w zakresie wewnętrznych regulaminów oraz przestrzegania obowiązujących wytycznych.

Źródło: [BIP RPO](#)